

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De crebrâ per diem mentis in Deum elevatione ex omnibus, quæ per
sensus attinguntur, animæque potentiis se objiciunt

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

Theologi.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54773](#)

232   *Pars secunda de elevatione
nedictione.* Sæpè Advocatus lucri causa assu-
mit causas clientum , quas benè agnoscit non
esse fundatas. Ille tamen , qui nomen habet,
quòd non assumat causas nisi benè fundatas , &
in dubiis conetur partes componere , plus illo
lucrabitur , & semper plures clientes accipiet.
*Bonum mihi lex oris tui super millia aurum & argen-
ti. Melius est nomen bonum quam divitiae multa.*
Super aurum & argentum gratia bona. Prov. 22.
Sive benevolentia Dei ac honestorum homi-
num.

Sunt qui carpunt Germanos , quòd præ aliis
nationibus plerumque filios suos non tantum
applicent studiis inferioribus , sed & Juristas ac
Doctores ex iis facere velint. Meum non est,
sed illorum theses desuper defendere. Hoc ta-
men puto , quòd multas inutiliter pecunias pro-
fundant parentes pro filiis suis in studio juridi-
co , si ingenio non excellant. Nam ex hujus
defectu vel postmodum omnes nummi in cas-
sum dilapidati sunt , vel si indocti ob nervum ,
quem habent , ad officia honorifica , in quibus
exacta juris notitia requiritur , promoveantur:
id nocet communib[us] bono & privato , ut supra
saemini.

Theologi.

COrpus quod corrumpitur , aggravat animam ,
& terrena inhabitatio deprimit sensum multa
cogitantem , & difficile astimamus , que in terra
sunt (investigare v. g. naturas rerum , materiam ,
for-

formas) Et quæ in prospetu sunt, invenimus cunctis labore. Quæ autem in cœlis sunt (Fides ac Theologia nos docet circa SS. Trinitatem, Incarnationem Verbi, concordiam libertatis humanae cum efficacia gratiæ, Prædestinationem, &c.) Quis investigabit? sensum autem tuum (de his, & aliis Theologicis quæstionibus) quis sciet, nisi tu dederis sapientiam, Et miseris Spiritum Sanctum tuum de altissimis. Sap. 19. Quis hominem poterit scire consilium Dei [hæc illa ut infallibilia media ordinantis] aut quis poterit cogitare quid velit Deus. Ibid. Sive qualia ejus decreta sint circa prædestinationem, & quid sint præter Deum decreta ejus libera. O altitudo divitiarum sapientia Et scientia Dei! quam incomprehensibilia sunt judicia ejus, Et investigabiles via ejus. Quis cognovit sensum Domini? aut quis consiliarius ejus fuit? Rom. 11. Interim fundatus est Theologus, qui in difficillimis quæstionibus scit versuras sermonum [à statu quæstionis abducentes vel Hæreticorum sophismata] Et dissolutiones argumentorum. Sap. 8. In quibus cardo rei vertitur, & maximæ sunt difficultates, & sic loquitur cum pondere & mensura: Magnus qui hanc invenit sapientiam Et scientiam (maximè dum) timor Dei super omnia se superposuit. Eccl. 25. Et juxta illud Eccl. 32. Noli extolli in sapientia tua. Est humilis, servatque illud Rom. 12. Non plus sapere, quam oportet sapere: sed sapere ad sobrietatem, sive ad fundamenta fidei solidius adstruenda. Talium Theologorum studium fundamentum est Ecclesia. Et hinc id

ad eo

234   *Pars secunda de elevatione*
adeo abominantur Hæretici ; qui, quām diū id
floret, non possunt fidei Catholicæ fundamen-
ta succutere. Catholici, à quorum crisi etiam
libera non est Theologia Scholastica , vel sunt
īndocti & horum crisis cōstiruētā non est, nam
atq[ue]vis aut scientia non habet contemptores
sui, nisi ignorantes. Vel sunt docti ; & si hi
procedant solidè, bonumque pure commune
quærant , non laudabunt integrā impleri folia;
& plūrimum insūm̄ temporis inutilibus specu-
lationibus, vel etiam captari novitates. Sed ju-
nili ardore decocto & jam per mūltos annos ex-
ercitati opebat̄ plus insūm̄ temporis in que-
stionibus utilioribus benē enodandis ex D. Tho-
ma aliisque probatis autoribus. Idem etiam
viri sentiunt plus debere impendi temporis in
refutandis erroribus Sectariorum nostri tempo-
ris v. g. de gratia, libertate hominis, &c. quam
veteribus jam plerumque obsoletis. Dein cū
ad Parochias aliaque Ecclesiastica munia promo-
vendi bonum debeant habere fundāmentū,
in Theologia morali Polemica jure Canonico;
& S. Scripturæ scientiā , optane omnes bona
communi intenti ; ut hæc omnia itā tradantur,
ut intra triennium v. g. diligens discipulus sal-
tem tale in iis fundāmentū ponere potuerit,
ut se ipsum postea studio impigre continuato ul-
terius perficere valeat. Super̄ boni ! atq[ue] lon-
ga vita brevis , & tamēt aliqui studia ista itā tra-
dant, ut intra viginti annos nequidem unū illo-
rum finem imponerent. Et qualem tunc Disci-
puli habebunt fructum ex studio v. g. biennali?
scient

Scient aliquid de una v. g. materia, titulo, libro,
& ex cæteris nihil.

Demum omnes ingenui & pacis amatores
unicè optant ; ut in sententiarum de rebus, in
quibus pattem in utramque opinari licet, di-
crepantiâ optata semper maneat religiosos ma-
xime inter viros animorum concordia. Et ut,
cum ingenii exercendi causâ æstus disputatio-
num fervet, quilibet adversæ partis fundamen-
ta solidè conetur perscrutari, atque sic ex di-
sputatione redire doctior, imò & capacior ad
hostes Ecclesiæ debellandos in quacunque de-
mum materia. Eò autem non devenitur, dum
sub obscuris terminorum quasi sesqui pedaliuncula
involucris propugnantur, oppugnantur theses,
inter clamores acutiorum jaciuntur verborum
spicula, nec ad proximiorem veritatis agnitiō-
nem via sternitur. Sed quisque in suā, vel ab
aliis sibi impressâ sententiâ animum obfirmavit :
sive adversæ partis fundamenta penetreret, aut
elidere valeat, sive non. Jansenius scribens de
gratia, dum fidelis ejus Collega du Vergier ad
S. Cyriacum Abbas tractatum de Sacramentis
elucubrabat, in quadam ad eum epistola, nil
optat magis, quam ut in Ordine aliquo Religi-
oso schola quædam sua amplectetur placita.
Sic enim eâ immortalitate donatum iri non du-
bitabat, ut tot aliis miris sententiis hæc felicitas
obtigat. Sed laus Deo, licet, ut ex interceptis
patuit litteris, gloriati sint Jansenistæ multos Au-
gustini discipulos (hunc honoris titulum sibi
arrogant) sub Monachali latitare cucullo, eò

non

236   *Pars secunda de elevatione*
non pervenit res, ut ordo aliquis religiosus
Jansenii placita suæ scholæ adjungeret. Ergo
hac spe delusi, larvati Augustini discipuli con-
scriptis de gratiâ victrice, eoque pertinentibus
libellis florido ac elegante stylo gallico curio-
sum muliebrem sexum castris suis adscribere al-
laborârunt, in quo heroinas invenere, quæ cum
viris pariter famosis caverunt, ne Jansenii Au-
gustinus de gratia oblivionis sepulcro conderetur.

§. 6tus.

*Diversæ professiones hominum circa mercataram
opificia, eorum objecta & instrumenta.*

Mercatores.

*S*imile est regnum calorum homini negotiatori.
Math. 13. Negotiamini, dum venio. Luc. 19.
Si nundinarum dies præteriit, sive tempus a Deo
statutum, nil pro cælo amplius emendum, aut
vendendum restat. An nescitis? quoniam non
estis vestri. Empti enim estis pretio magno. I.
Cor. 6. Omnes, que sua sunt (lucrum interelle)
quarunt: non quæ f ESU Christi. Philip. 2. Ra-
dix omnium malorum cupiditas. 1. Tim. 6. Ha-
bentes alimenta, & quibus tegamur (etiam ne-
gotiatione cum honesto lucro) his contenti so-
mus. Nam qui volunt divites fieri, incident in
tentationem, & in laqueum Diaboli, & in multa
desideria inutilia & nociva (v. g. alios decipi-
di, quæstum ex usura faciendi) qua mergunt
homini-